

VERSLUMO TENDENCIJOS LIETUVOJE 2024 M.

Inovacijų agentūros Tyrimų ir analizės skyrius

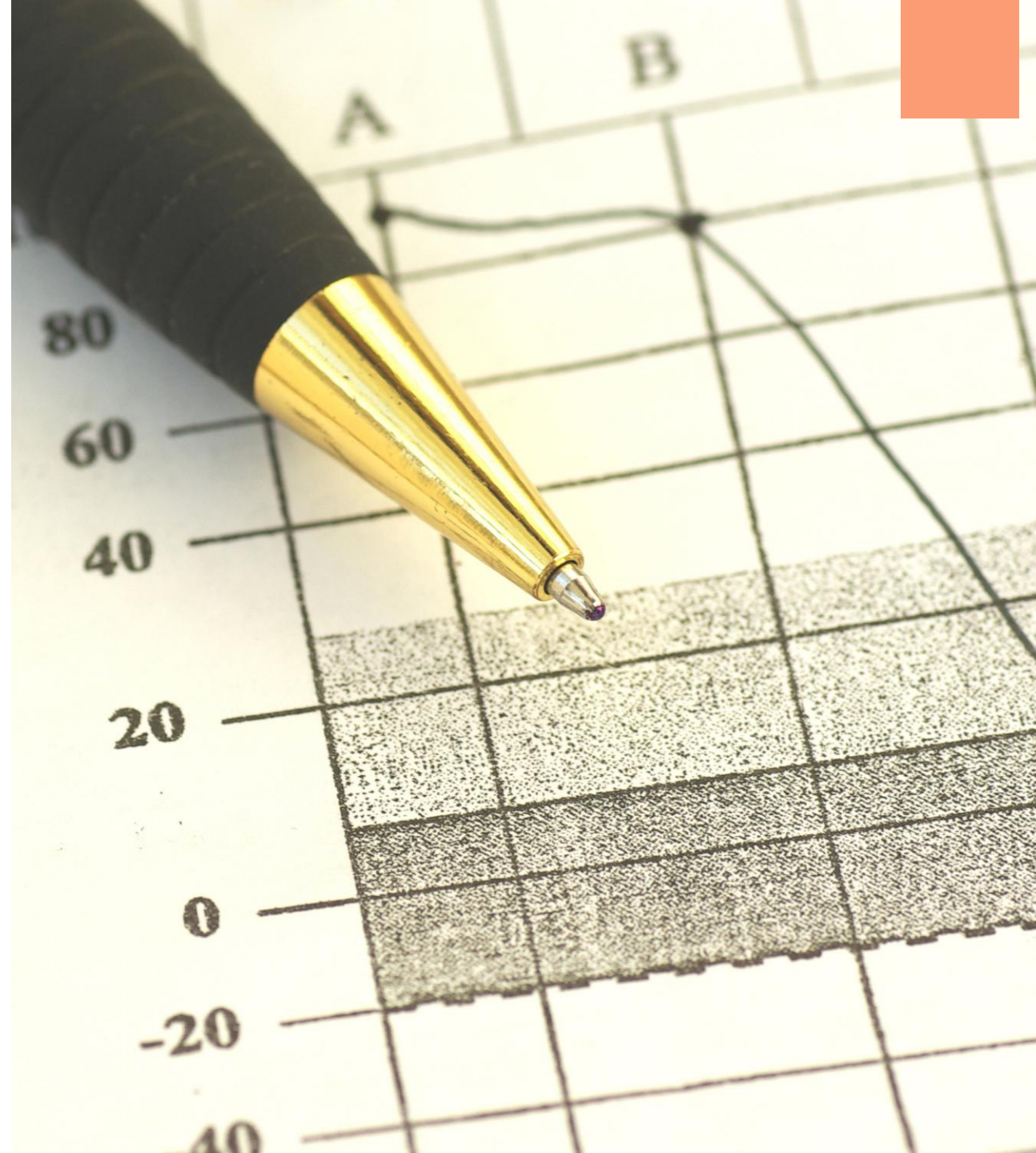
Vyr. analitinė Indrė Griškienė

Santrauka

- Bendroji ekonomikos lėtėjimo tendencija atsispindi ir verslo rodikliuose – BVP augimą slopina lėtėjančios eksporto rinkos ir geopolitinės įtampos; Lietuvos banko prognozėse 2026 m. augimą labiau rems vidaus vartojimas, o 2027 m. jis gali silpnėti.
- 2024 m. Lietuvoje veikė beveik 117 tūkst. įmonių (+3% per metus), tačiau augimas sulėtėjo (ankstesniais metais fiksuotas 6% augimas). Verslai šalyje toliau smulkėja: sparčiausiai auga labai mažų įmonių (iki 10 darbuotojų) skaičius – nuo 2015 m. jų skaičius didėjo vidutiniškai po 4% kasmet, o jų dalis struktūroje paaugo 4,5 proc. punkto. Tyrimai rodo, kad smulkios įmonės atsilieka nuo stambiųjų darbo našumu, ypač gamybinuose sektoriuose.
- Daugiau kaip $\frac{3}{4}$ visų Lietuvos įmonių veikia paslaugų sektoriuje. Ilguoju laikotarpiu sparčiausiai augo meninė, pramoginė ir turizmo (+103%), statybų (+87%), švietimo (+87%), informacijos ir ryšių (+85%) veiklą vykdančių įmonių skaičius; prekybos įmonių dalis struktūroje per 2015–2024 m. sumažėjo 5,2 proc. p., o statybų dalis išaugo 3,3 proc. p.
- Per 60% savarankiškai dirbančių veiklą vykdo paslaugų sektoriuose. Ilguoju laikotarpiu didėja 65+ amžiaus dirbančiųjų dalis, jaunimas mažiau aktyvus darbo rinkoje. Įmonių valdyme dominuoja vyrai, moterys dažniau kuria smulkius verslus ir vadovauja individualioms įmonėms.
- ECB sumažinus palūkanų normas, įmonių skolinimosi tempas šiek tiek išaugo. Paskolų kaina išlieka stabili, portfelis nuosekliai auga, o struktūra ilgą laiką mažai kinta.
- Verslo augimą labiausiai riboja nepakankama paklausa ir finansiniai sunkumai (2025 m. jų reikšmingumas šiek tiek išaugo), o darbuotojų trūkumas labiausiai aktualus statybų sektoriuje.

Lietuvos ekonomikos raida ir tarptautinė aplinka

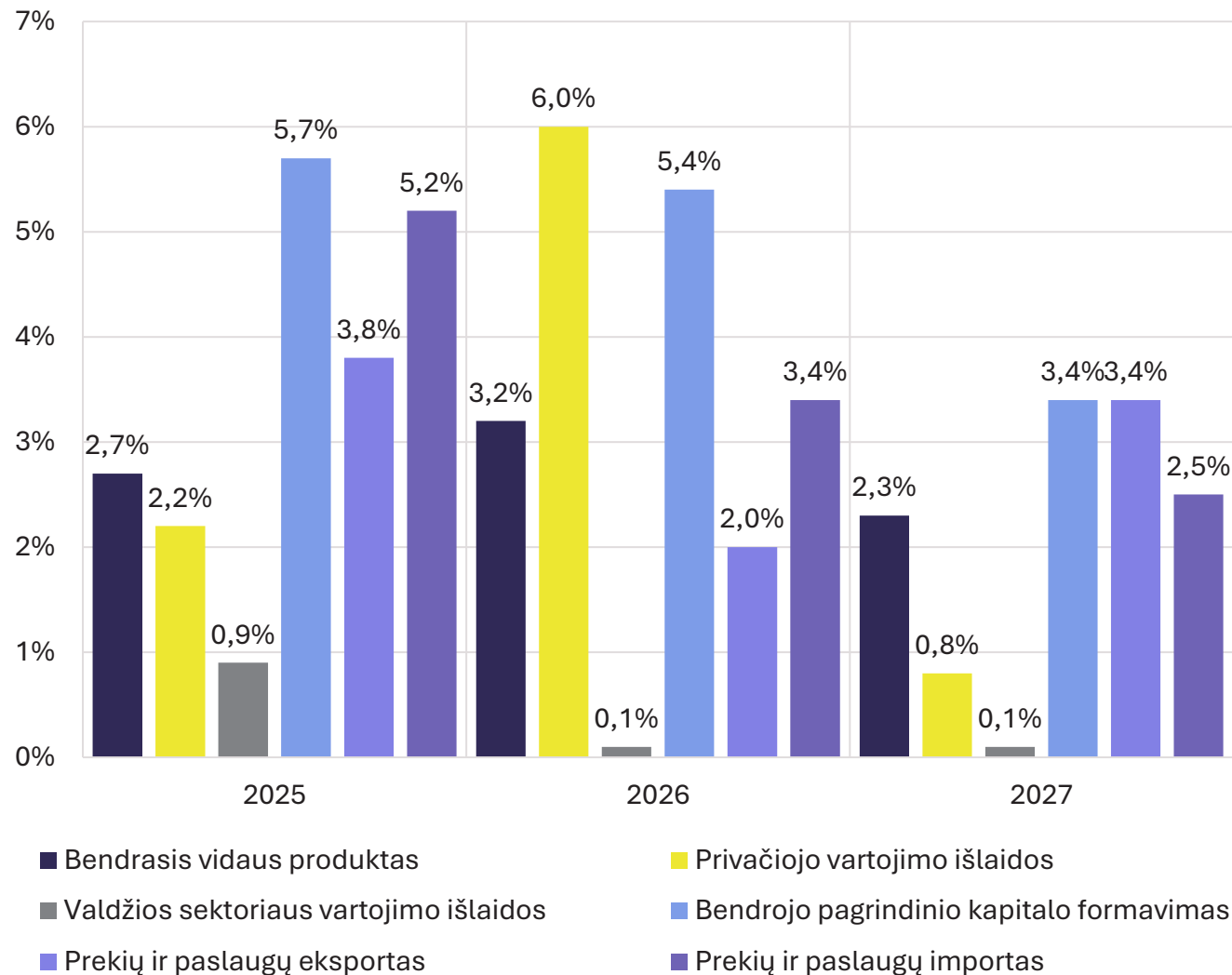

2026 m. BVP augimą skatins privataus vartojimo išlaidos, tačiau 2027 m., išsekus atsiimtiems antrosios pakopos pinigams, vidaus vartojimas, prognozuojama, sumenks

Šaltinis: Lietuvos banko prognozės

BVP ir sudedamųjų dalių pokytis per metus (išlaidų metodu), 2025 m. rugsėjo mėn. prognozė

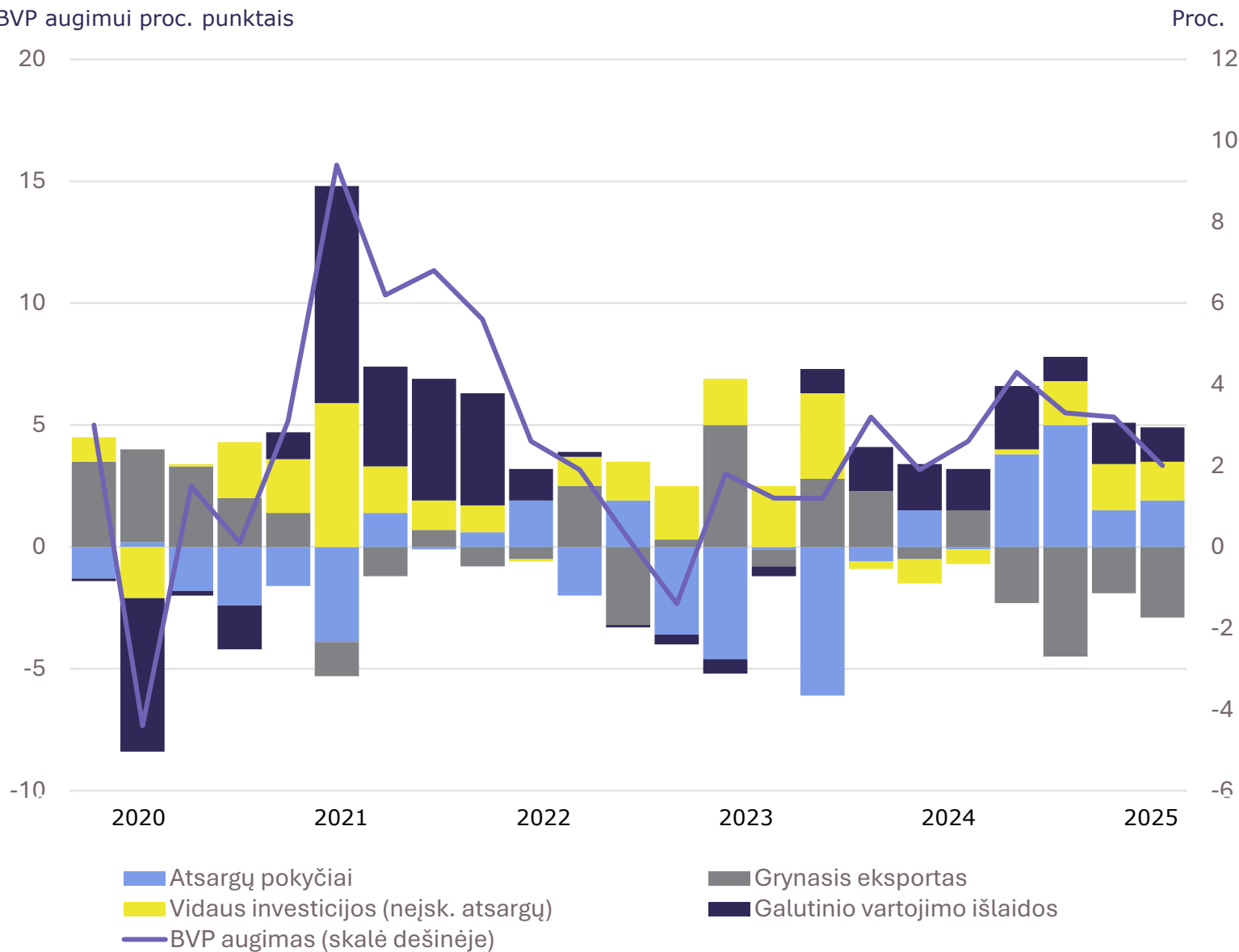

Realiojo BVP kaita 2020 – 2025 III ketv. (išlaidų metodu)

Lėtėjančios eksporto rinkos ir tebesitęsiančios geopolitinės įtampos slopina BVP augimą

Įtaka BVP augimui proc. punktais

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Lietuvos bankas

Verslo struktūra – statistiniai rodikliai

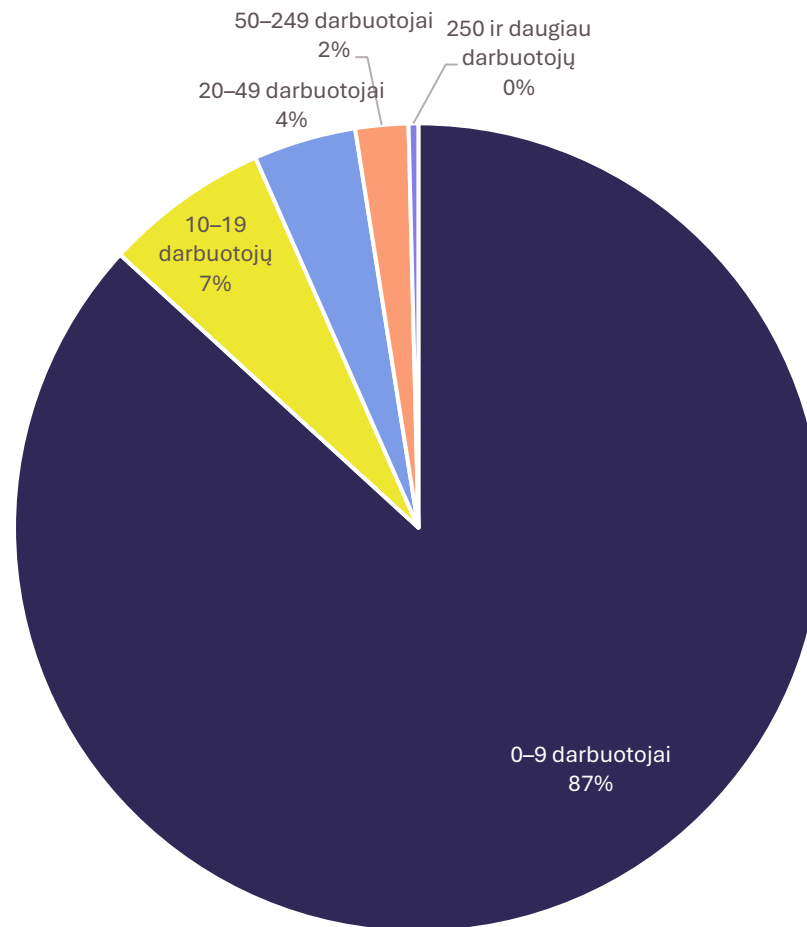

2024 m. Lietuvoje veikė beveik 117 tūkst. įmonių

- Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius 2024 m. siekė beveik **117 tūkst. ir palyginus su 2023 m. ūgtelėjo 3%**. Lyginant su ankstesniais metais įmonių skaičiaus augimas sumenko – prieš metus fiksuotas 6% augimas.
- Sparčiausiai per metus, o taip pat ir ilguoju laikotarpiu augo **labai mažų (iki 10 darbuotojų) įmonių skaičius** – nuo 2015 m. jų skaičius augo **vidutiniškai 4% kasmet**, o jų dalis Lietuvos verslo struktūroje per tą patį laikotarpį **išaugo 4,5 proc. punkto**.

Veikiančių įmonių struktūra 2024 m. pagal įmonės dydį

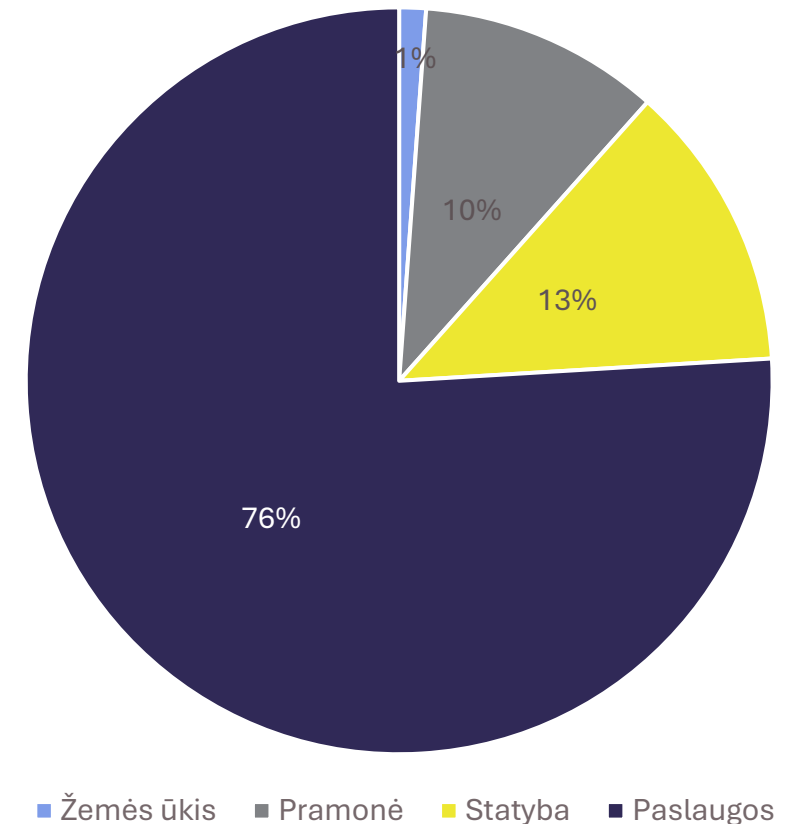
Verslo įmonės Lietuvoje toliau smulkėja

- Per pastaruosius penkerius metus vos 5% įmonių ūgtelėjo – perėjo iš labai mažos įmonės kategorijos į mažos, rečiau vidutinės.
- Labai smulkios (turinčios 0-9 darbuotojus) įmonės produktyvumu (vienam darbuotojui tenkančia sukurta pridėtine verte) pastebimai atsilieka nuo stambesnių – atotrūkis ypač didelis gamybiniuose sektoriuose. Aptarnavimo ir administravimo veiklose pastebimas mažiausias produktyvumo atotrūkis – smulkios įmonės, kaip pastebi įvairūs tyrimai, yra arčiau kliento, geba greičiau ir lanksčiau prisitaikyti prie kintančių rinkos poreikių ir tendencijų.
- Įmonių smulkėjimas didina lėčiau augančio ar **mažėjančio ekonominio efektyvumo riziką.**

„ Daugiau kaip trys ketvirčiai Lietuvos įmonių veikia paslaugų sektoriuje

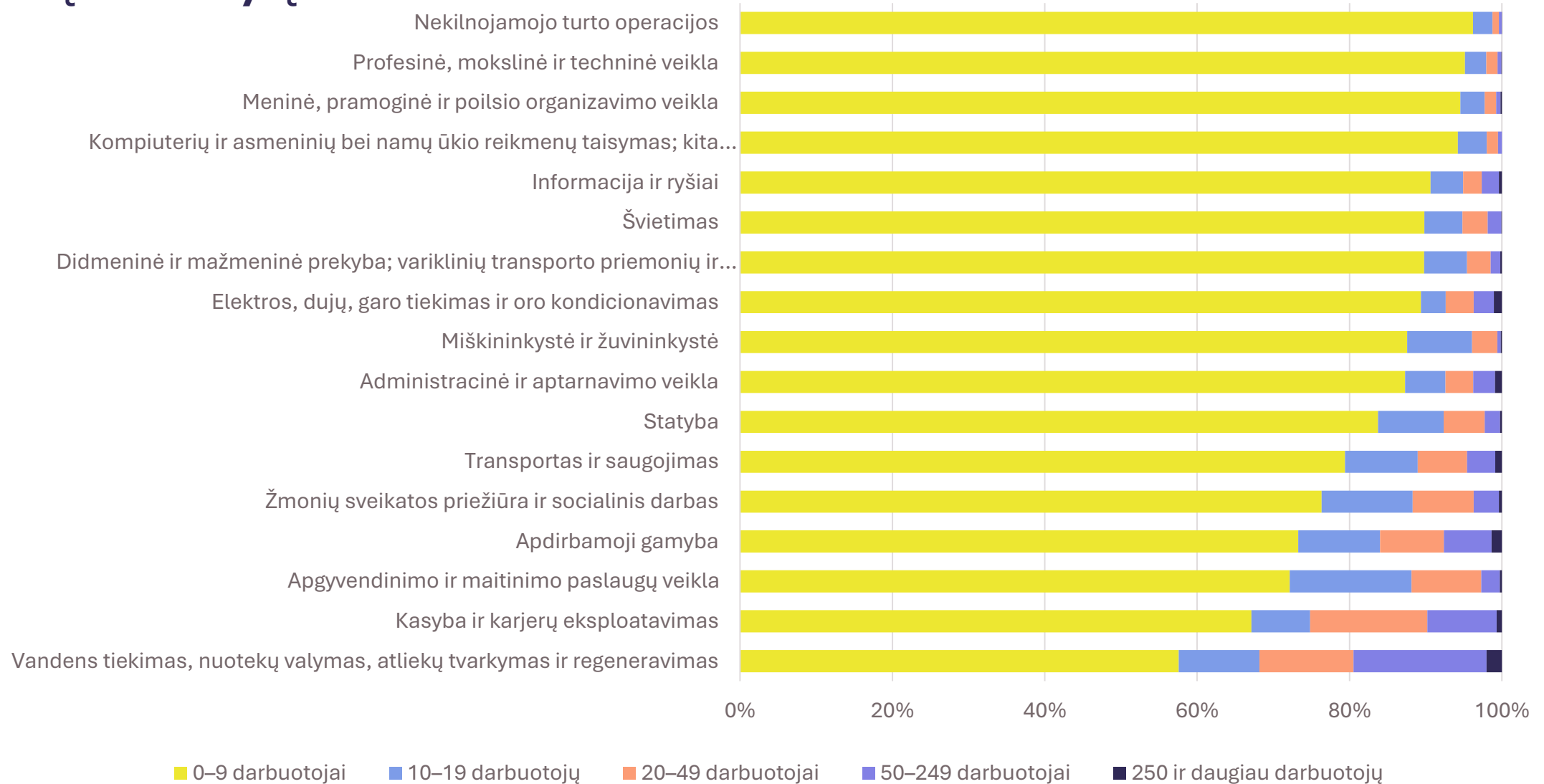
- Ilguoju laikotarpiu sparčiausiai augo meninės, pramoninės ir turizmo veikla (+103%) užsiimančių įmonių, statybų (+87%), švietimo (+87%), informacijos ir ryšių (+85%) įmonių skaičius.
- Savo dalį verslo struktūroje sparčiausiai augimosi statybų veikla užsiimančios įmonės – jų dalis bendroje struktūroje nuo 2015 m. išaugo 3,3 proc. punkto. Taip pat sparčiai augo profesinė, mokslinė ir techninė veikla (1,7 proc. punkto) vykdančių bei informacijos ir ryšių (1,4 proc. punkto) įmonių dalis struktūroje.
- Nepaisant išlaikyto vidutinio 1% naujų įmonių skaičiaus augimo kasmet, didmeninės prekybos įmonių dalis verslo struktūroje per 2015-2024 m. traukėsi sparčiausiai – per šį laikotarpį didmeninės ir mažmeninės prekybos įmonių dalis sumenko 5,2 proc. punkto.

Veikiančių įmonių struktūra 2024 m. pagal ekonominės veiklos rūšis

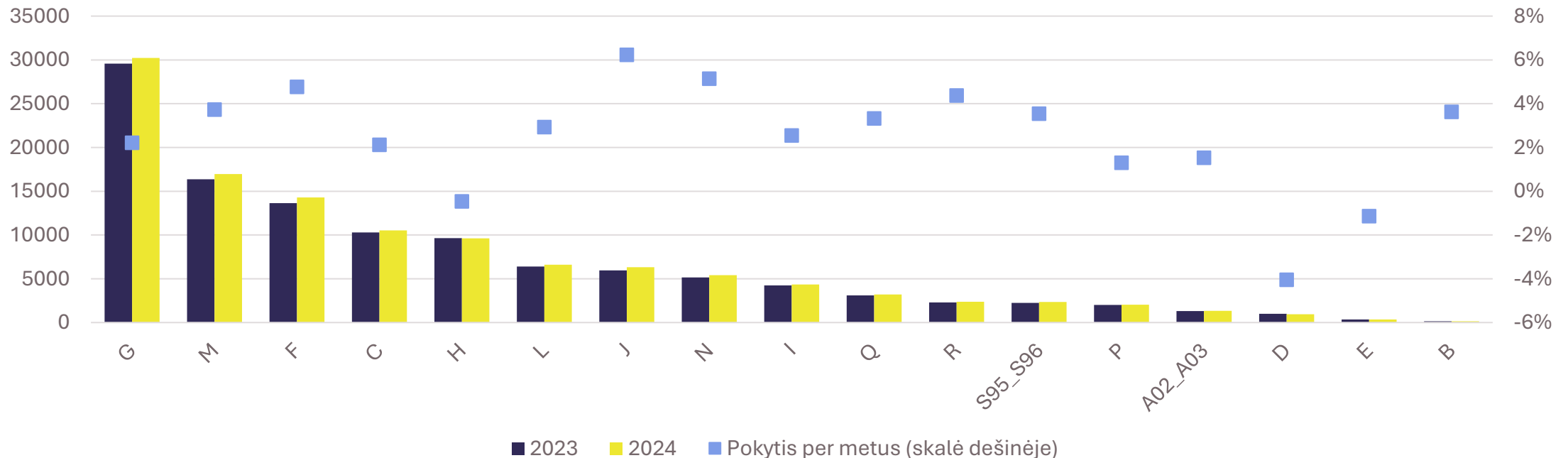

Veikiančių įmonių struktūra 2025 m. pradžioje pagal ekonominės veiklos rūšis ir įmonės dydį

2024 m. sparčiausiai augo informacijos ir ryšių bei administracinė ir aptarnavimo veikla užsiimančių įmonių skaičius

**Veikiančių įmonių skaičius 2023 ir 2024 m. pagal ekonominės veiklos sritis.
Veikiančių įmonių skaičiaus pokytis per metus (proc. skalė dešinėje)**

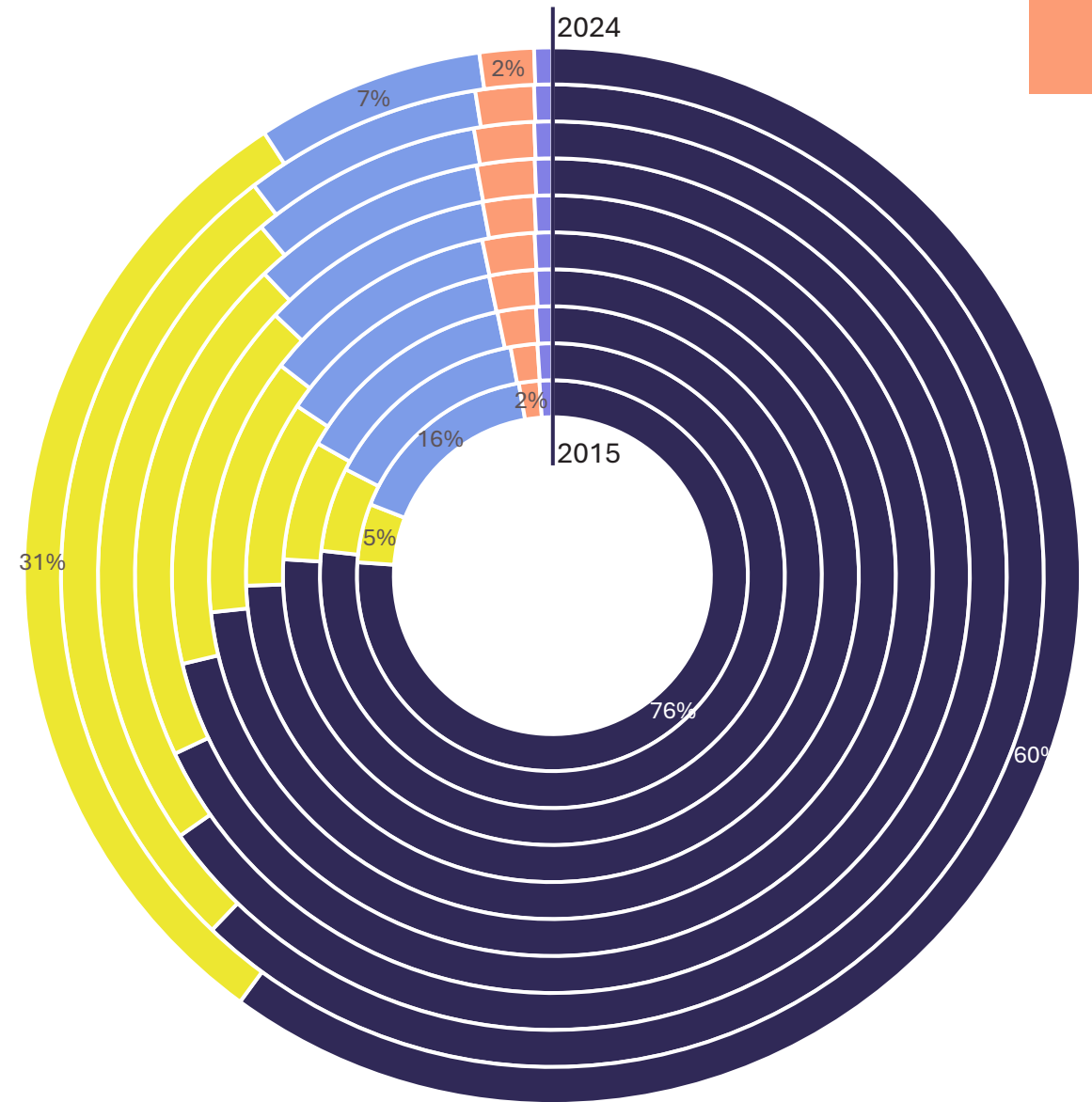

G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; F - Statyba; C - Apdirbamoji gamyba; H - Transportas ir saugojimas; L - Nekilnojamojo turto operacijos; J - Informacija ir ryšiai; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; Q - Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; R - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; S95_S96 - Kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas; kita asmenų aptarnavimo veikla; P - Švietimas; A02_A03 - Miškininkystė ir žuvininkystė; D - Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas; E - Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas; B - Kasyba ir karjerų eksploatavimas.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Ilguoju laikotarpiu sparčiausiai auga mažųjų bendrijų skaičius ir dalis struktūroje, daugiausiai UAB sąskaita

■ Uždarnosios akcinės bendrovės ■ Mažosios bendrijos ■ Individualios įmonės ■ Viešosios įstaigos ■ Kitos

Pastaba: kiekvienas ratas rodo skirtingais metais veikusių įmonių struktūrą pagal teisinį statusą. Žiūrint nuo centro – nuo 2015 iki 2024 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

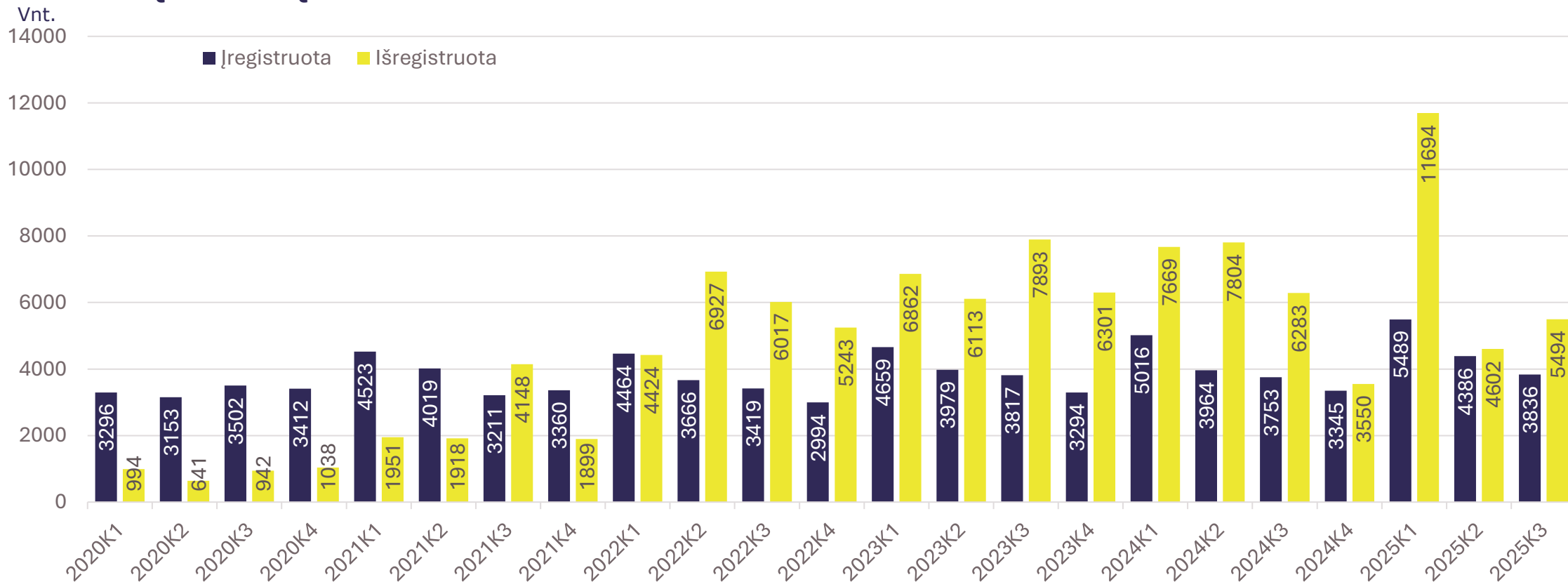

Naujo verslo kūrimo tendencijos. Juridiniai asmenys

Registru centrai baigiant išregistruoti veiklos nevykdančius ir ataskaitų neteikiančius juridinius asmenis pirmąjį ketvirtį išregistravimų skaičius pasiekė piką

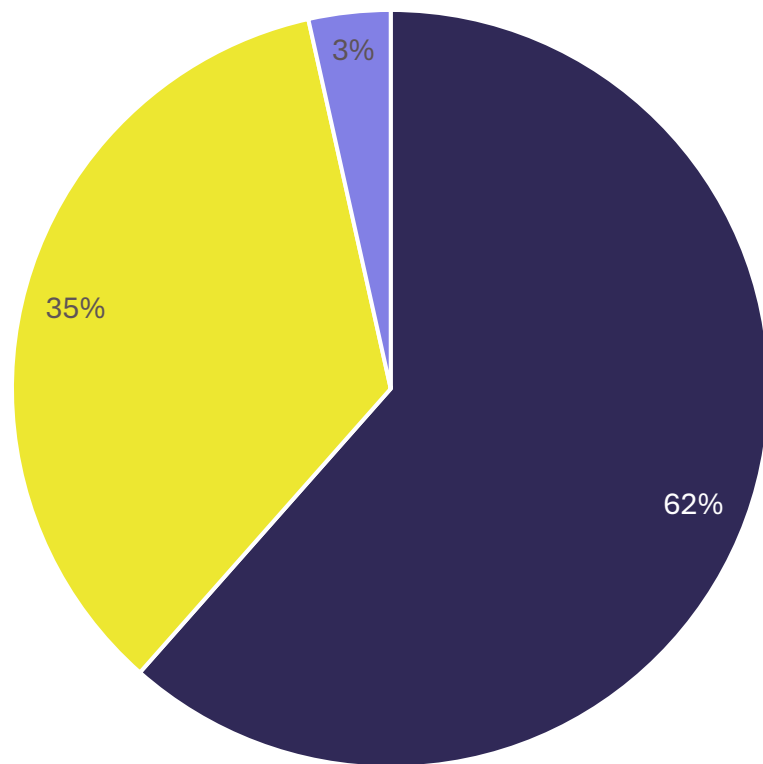
Juridinių asmenų skaičiaus kaita 2020 – 2025 m. III ketv.

Šaltinis: VĮ Registrų centras ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

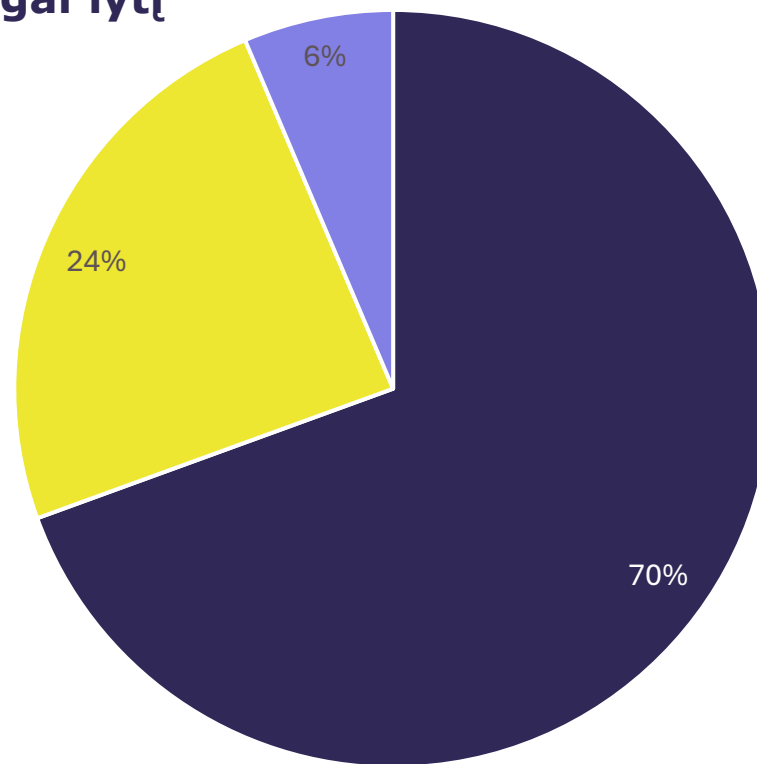
Įmonių valdyme dominuoja vyrai. Moterys dažniau kuria smulkius verslus, vadovauja individualioms įmonėms

Individualių įmonių vadovai pagal lytį

■ Vyrai ■ Moterys ■ Nenustatyta

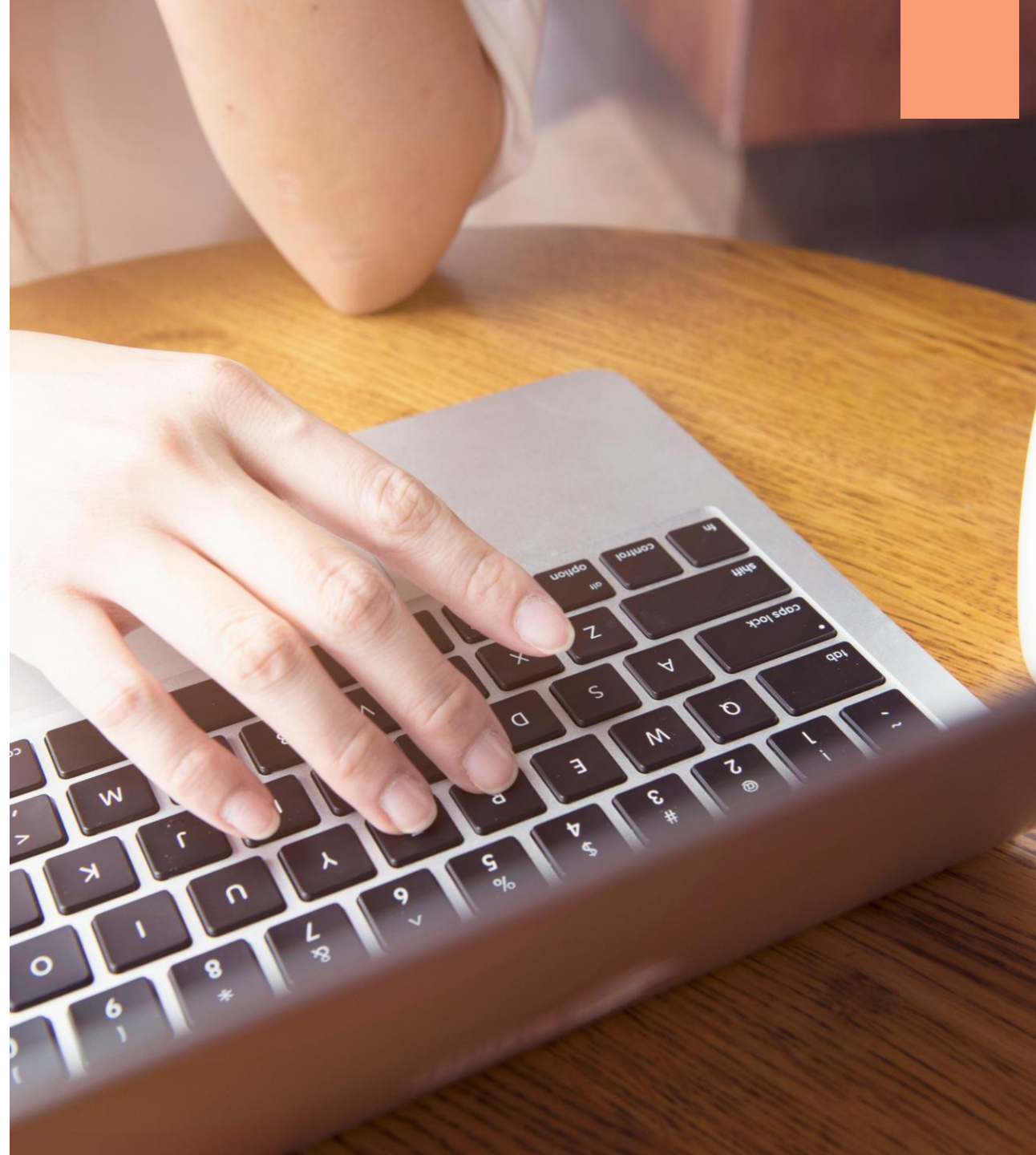
Uždaryjū akcinių bendrovių vadovai pagal lytį

■ Vyrai ■ Moterys ■ Nenustatyta

Naujo verslo kūrimo tendencijos. Savarankiškai dirbantys asmenys

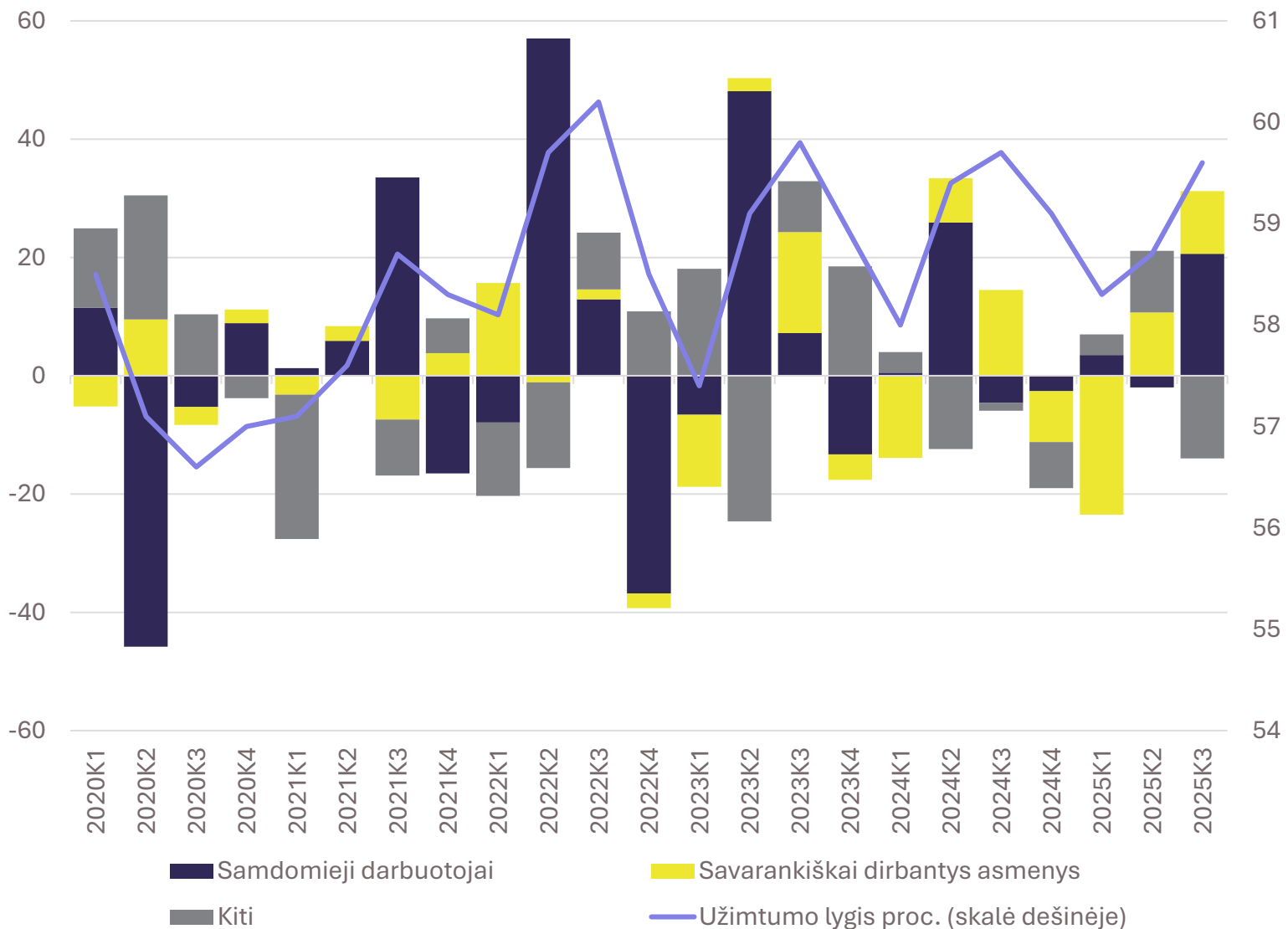

Dirbančių gyventojų skaičius toliau nuosaikiai auga

Užimtumo kaita 2020 – 2025 III ketv. (pagal užimtumo statusą)

Pokytis | tūkst. per ketvirtį

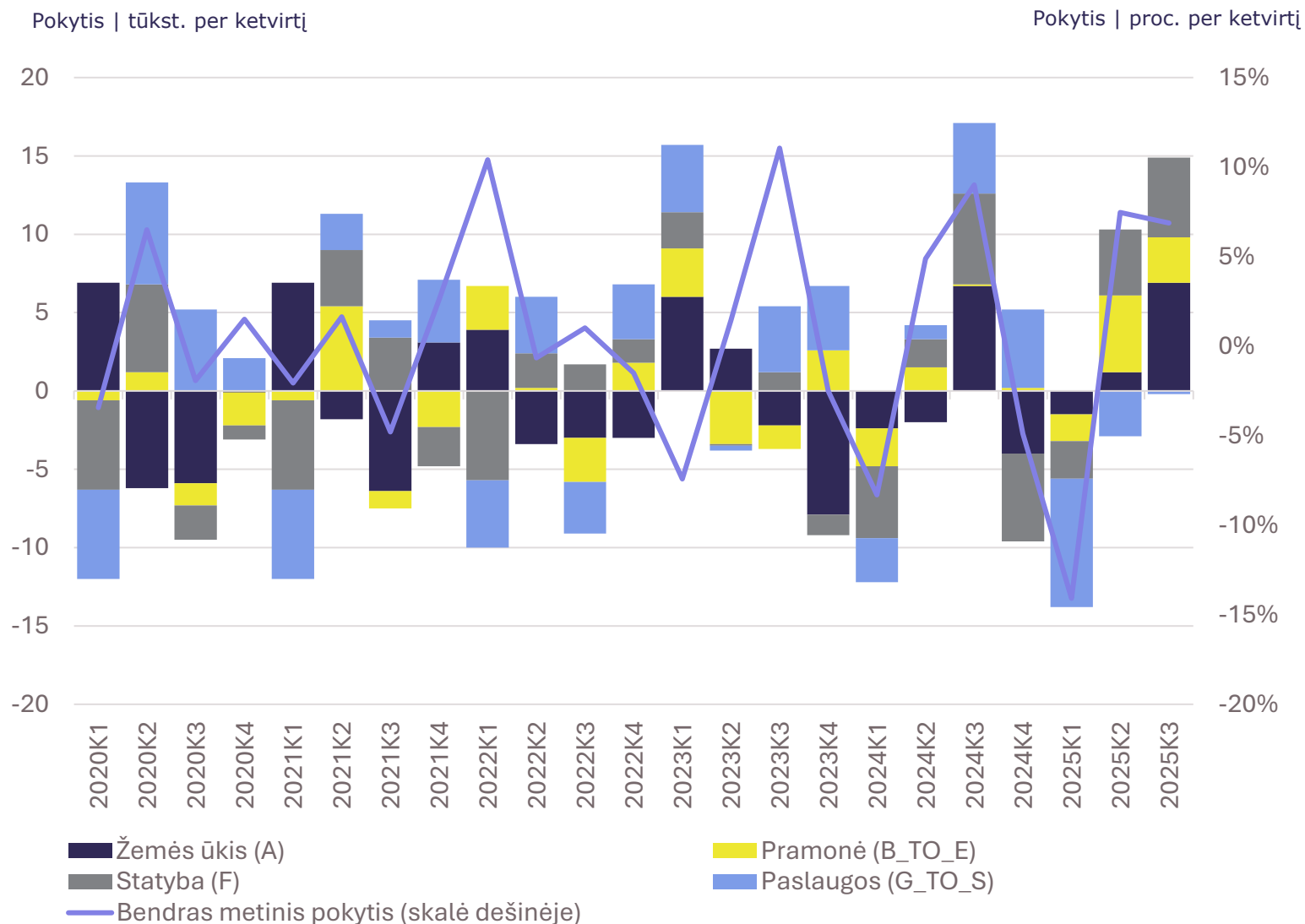

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Savarankiškai dirbančiųjų asmenų kaita 2020 – 2025 III ketv. (pagal ūkio sektorius)

Per 60%
savarankiškai
dirbančiųjų
veiklą vykdo
paslaugų
sektoriuose

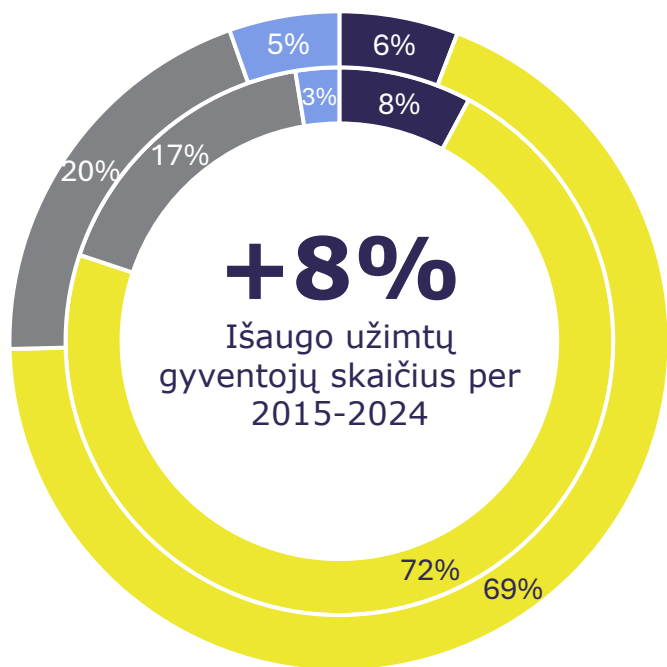

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

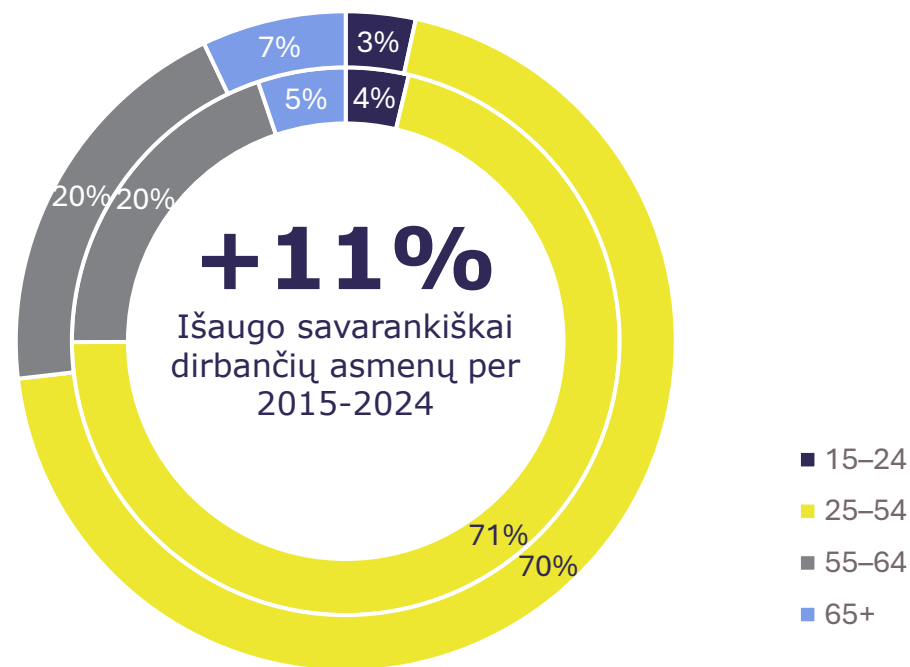

Ilguoju laikotarpiu daugėja dirbančių 65+ amžiaus dalis ir mažėja jauniausiųjų darbo rinkos dalyvių dalis

Užimtų gyventojų pasiskirstymas pagal amžių, 2015 ir 2024 m.

Savarankiškai dirbančiųjų pasiskirstymas pagal amžių, 2015 ir 2024 m.

Pastaba: Centrinis ratas rodo užimtų gyventojų / savarankiškai dirbančiųjų asmenų pasiskirstymą pagal amžiaus grupes 2015 m., išorinis ratas – 2024 m.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Verslo finansavimas

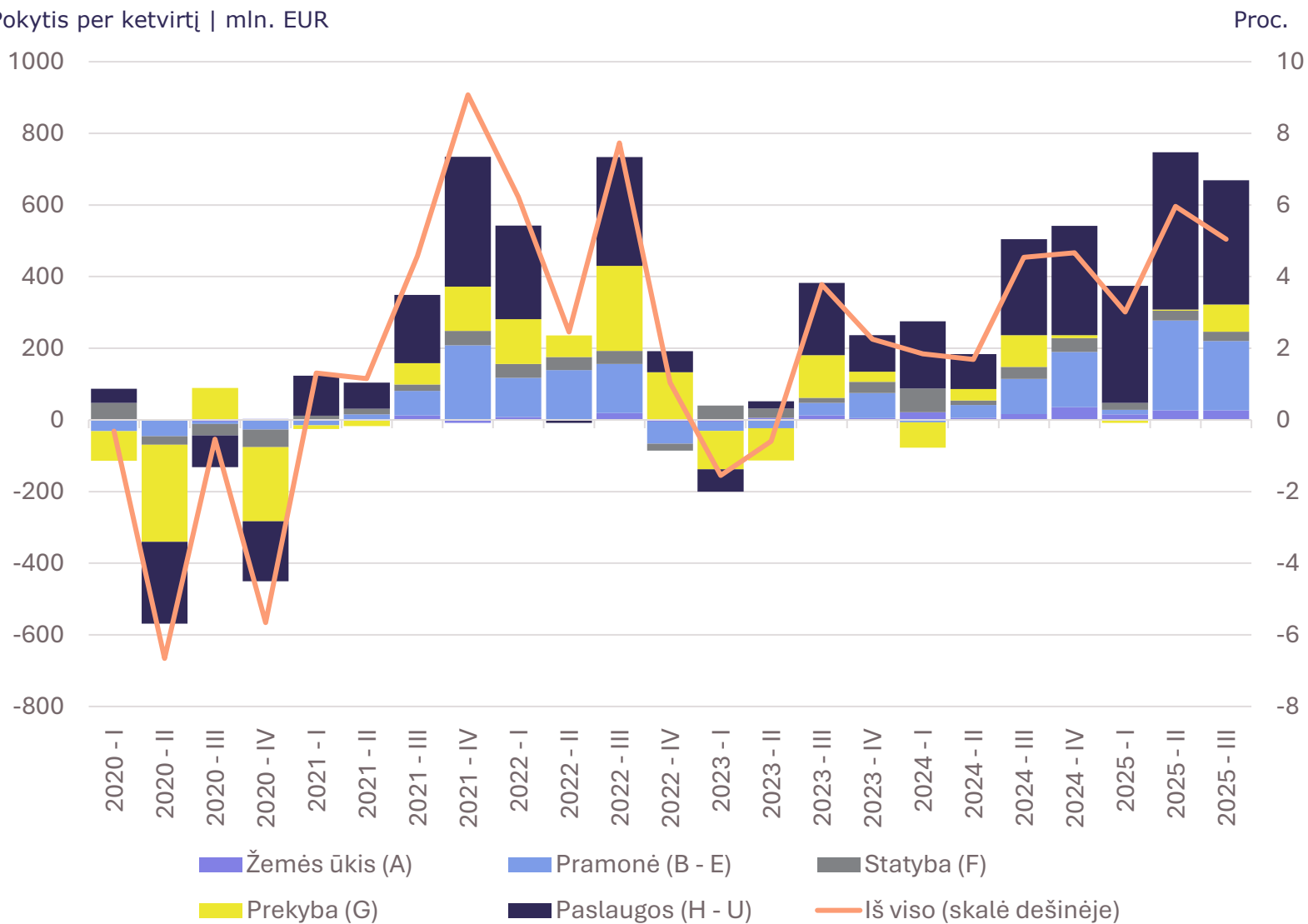

ECB sumažinus
palūkanų
normas, įmonių
skolinimosi
tempas išaugo

Paskolų įmonėms portfelio kaita 2020 – 2025 III ketv. (pagal ūkio sektorius)

Pokytis per ketvirtį | mln. EUR

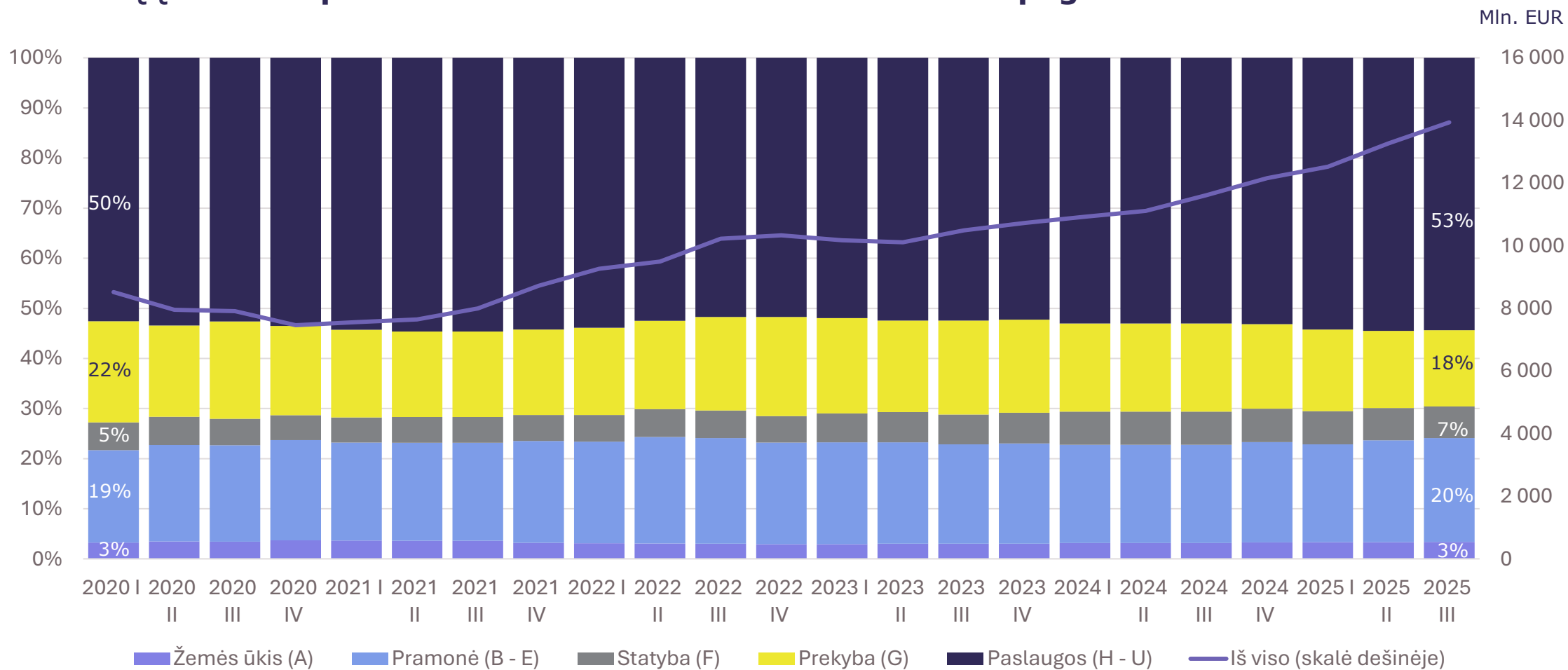

Šaltinis: Lietuvos bankas ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Paskolų portfelio struktūra ilgą laiką išlieka pastovi

Paskolų įmonėms portfelio struktūra 2020 – 2025 III ketv. pagal ūkio sektorius

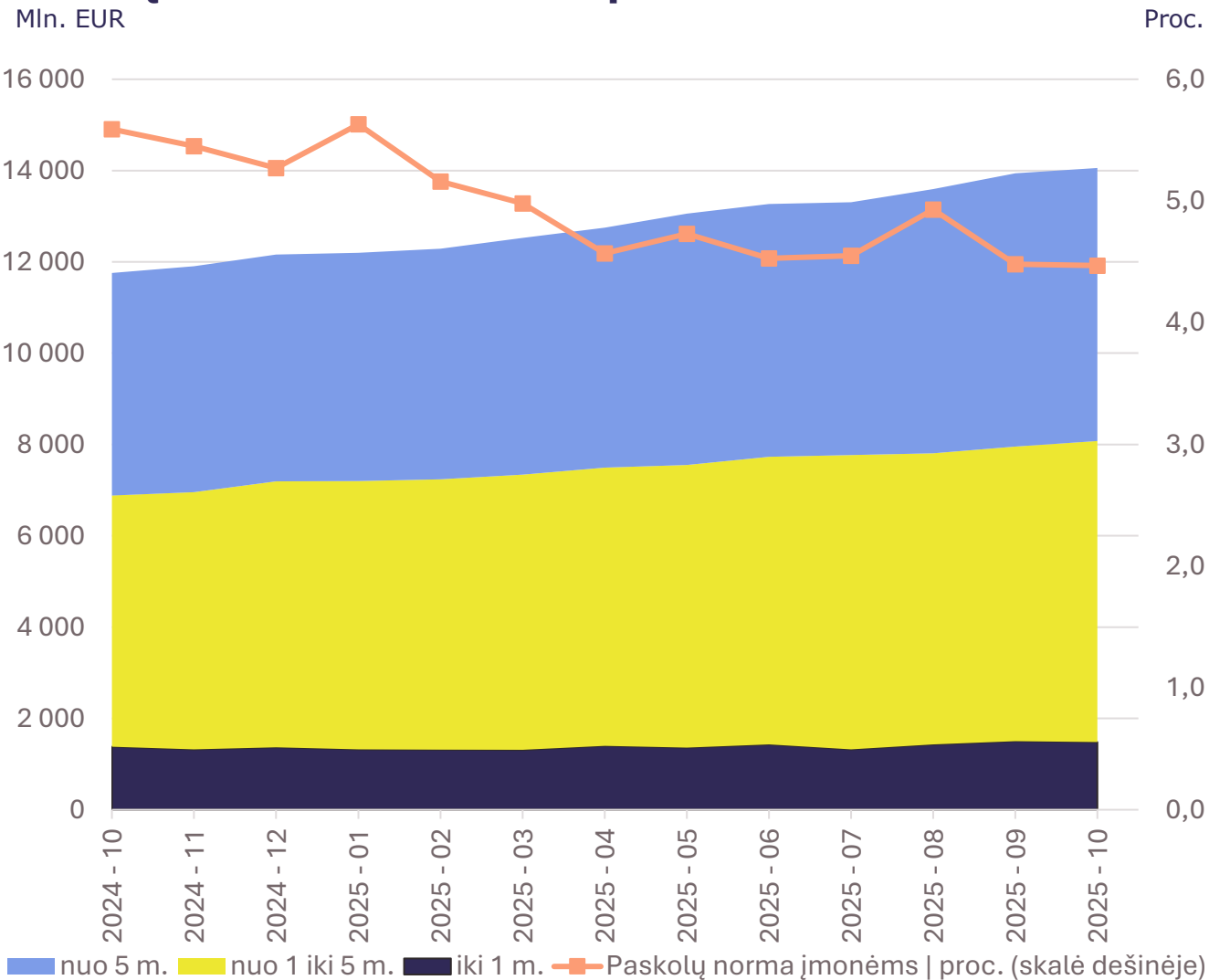

Šaltinis: Lietuvos bankas ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Paskolų verslui kaina išlieka stabili, išduotų paskolų portfelis toliau nuosekliai auga

Įmonėms išduotų paskolų portfelio suma ir palūkanų normų kaita 2020 – 2025 spalio mėn.

Šaltinis: Lietuvos bankas ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Valstybės finansinė parama – svarbus verslo veiklos užtikrinimo šaltinis

ILTE 2025 m. verslui skirtų finansinių priemonių suma viršija 282 mln. EUR.

Finansinės priemonės	Planuojama panaudoti 2025 m., mln. EUR	Panaudojimo faktas (iki 2025 m. rugsėjo 30 d.)		
		Vnt.	Mln. EUR	Proc.
Iš viso verslui	282,27	1837	304,73	102
Individualios garantijos	14,25	29	14,59	102
Portfelinės garantijos	97,50	556	140,42	144
Tiesioginės paskolos	127,10	97	102,41	81
Paskolos per finansavimo partnerius	18,36	823	17,75	97
Rizikos kapitalas	15,63	106	19,15	122
Kompensacijos	2,31	210	3,45	149

Šaltinis: ILTE

Verslo plėtrą ribojantys veiksniai ir rizikos

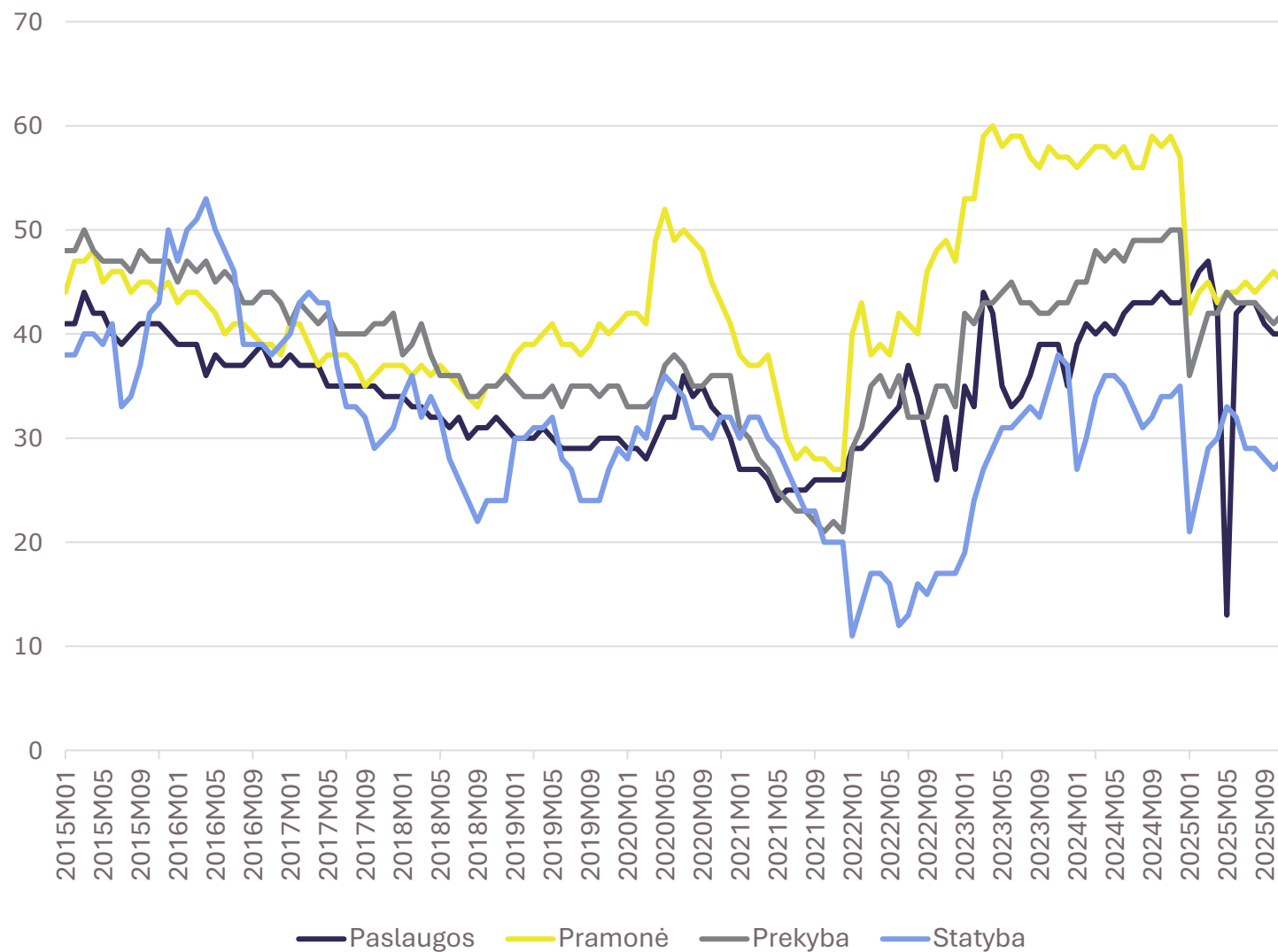

Nepakankama paklausa - vienas iš svarbiausių įmonių veiklą ribojančių veiksnių

Veiksniai, ribojantys įmonių veiklą – nepakankama paklausa – 2015-2025.

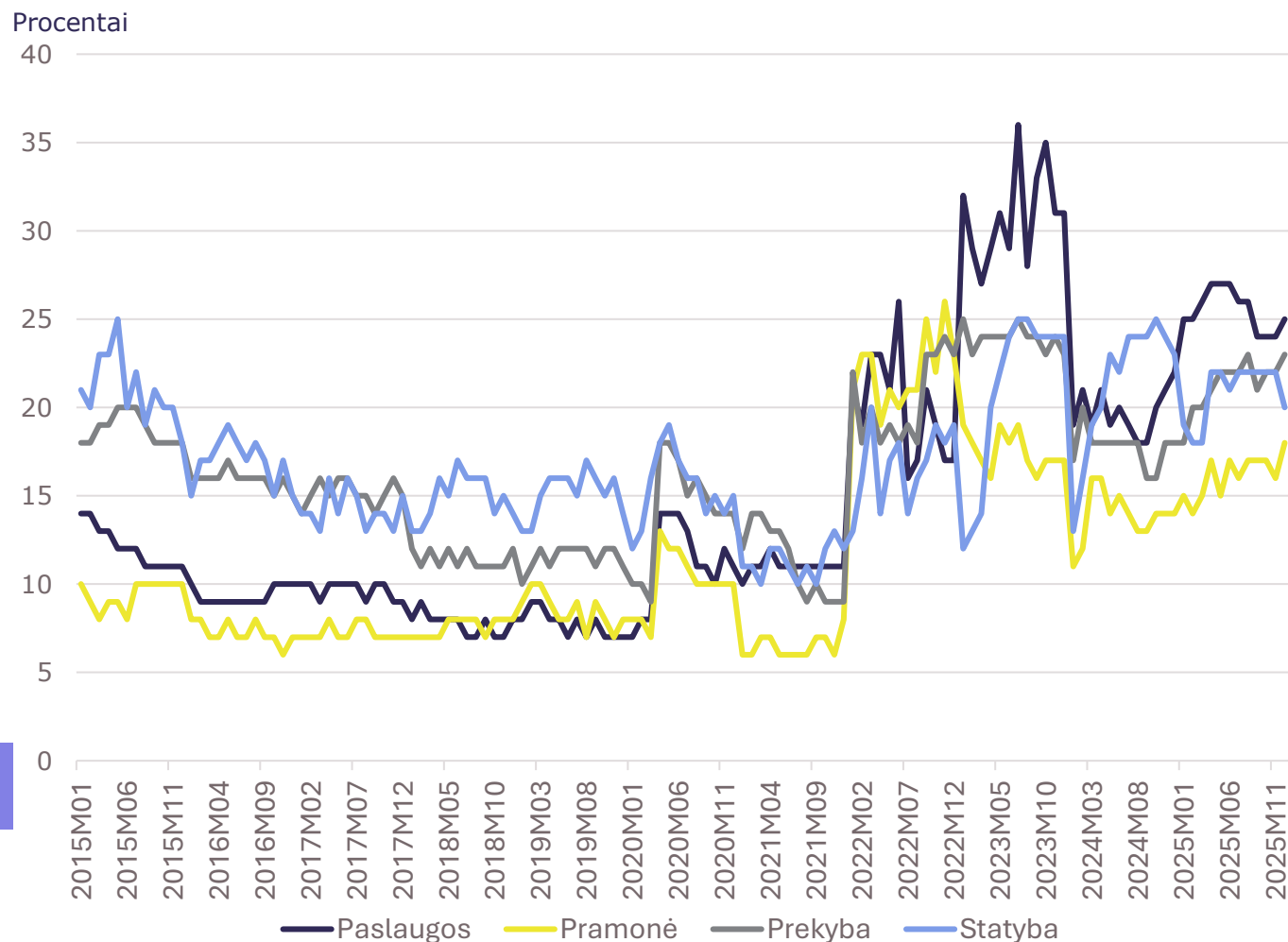
Procentai

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Veiksniai, ribojantys įmonių veiklą – finansiniai sunkumai – 2015-2025 m.

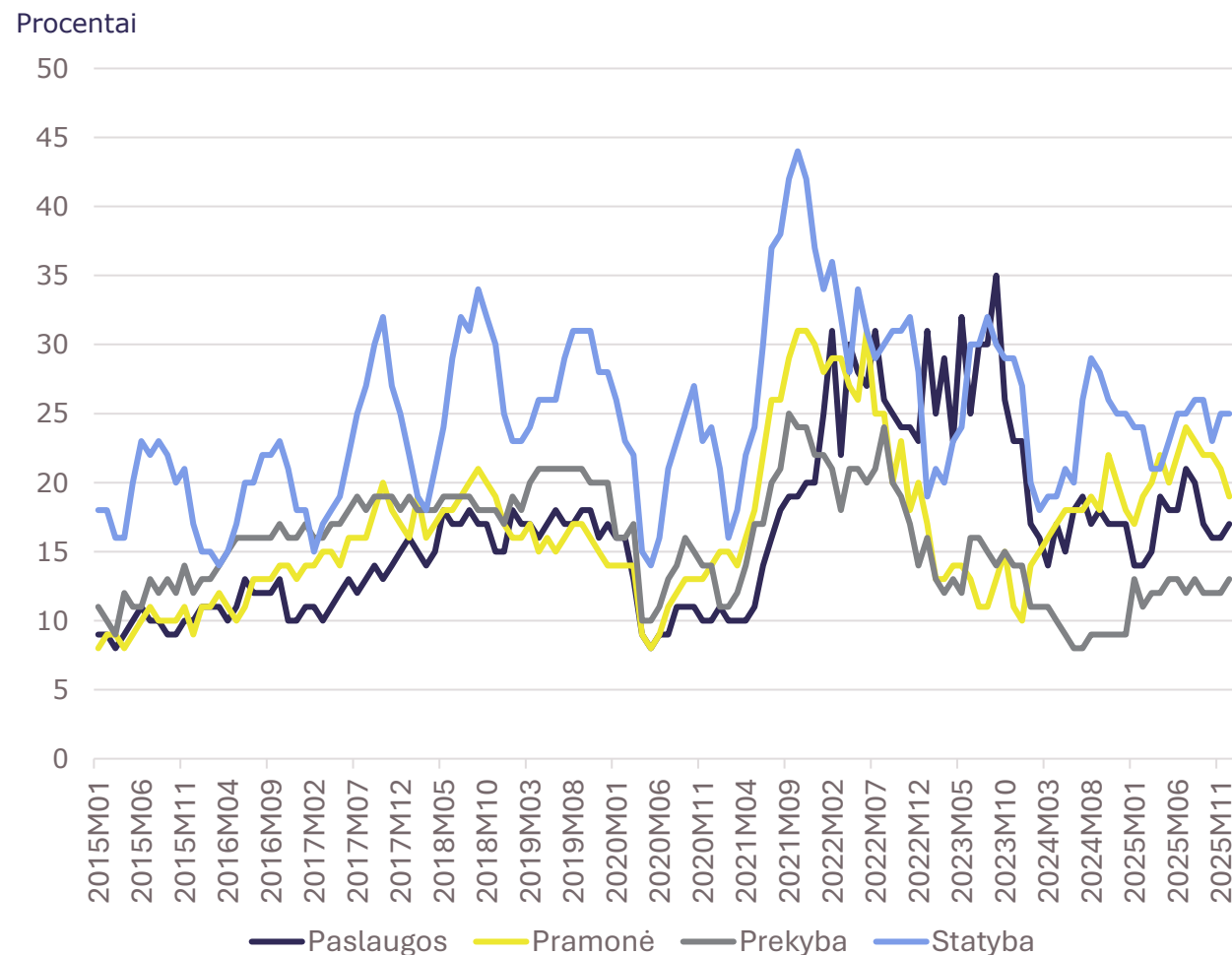

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

2025 m. su finansiniais sunkumais susiduriančių įmonių dalis pamažu augo

Veiksniai, ribojantys įmonių veiklą – darbuotojų trūkumas– 2015-2025 m.

Darbuotojų trūkumas išlieka pagrindine statybų sektoriaus veiklą ribojančiu veiksniumi, kituose sektoriuose darbuotojų trūkumas jaučiamas mažiau

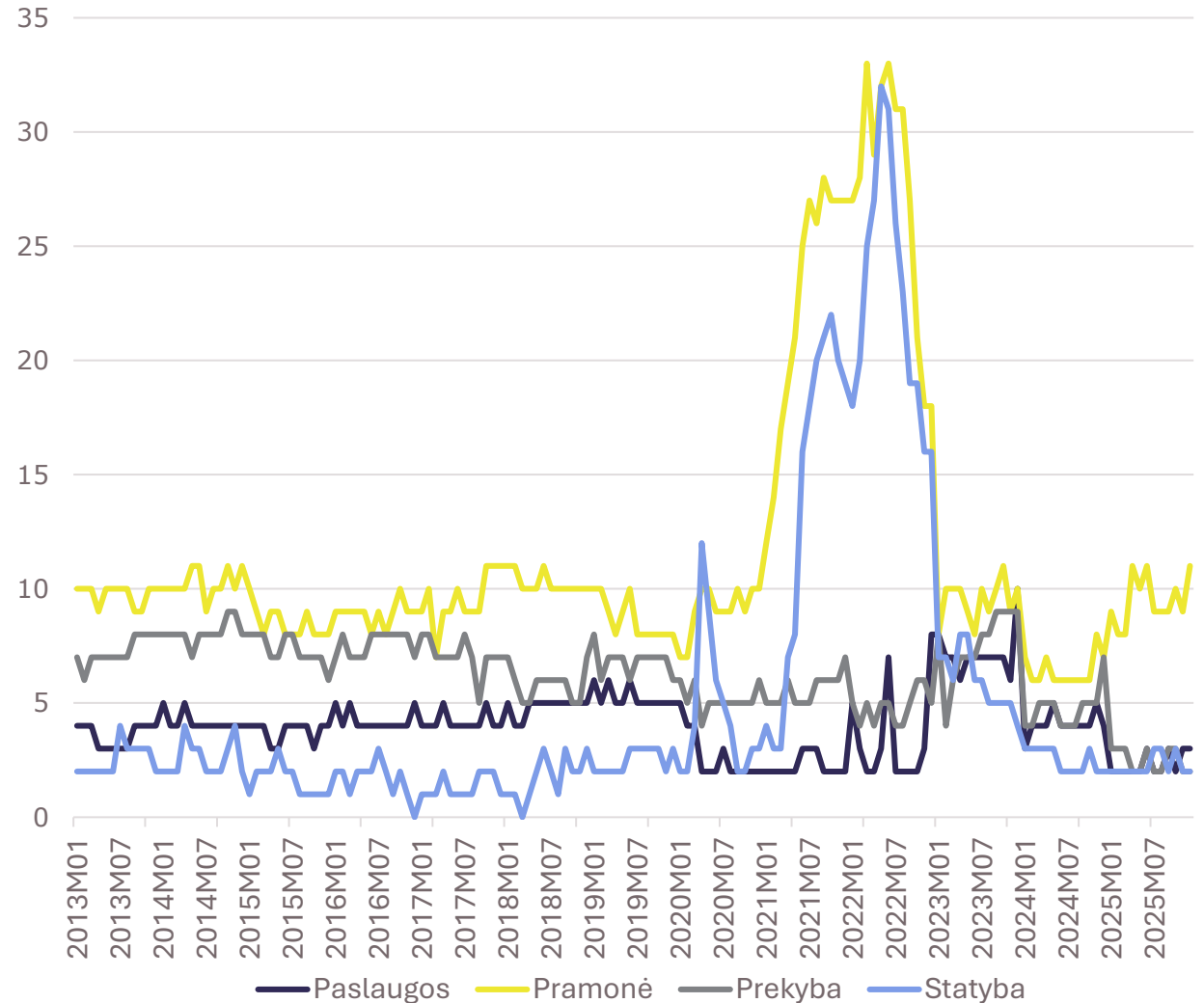
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Pramonės sektorius
2025 m. fiksuoja šiek
tiek išaugusį žaliavų,
įrengimų trūkumą

Veiksniai, ribojantys įmonių veiklą – žaliavų ir/ar įrengimų– 2013-2023 spalio mėn.

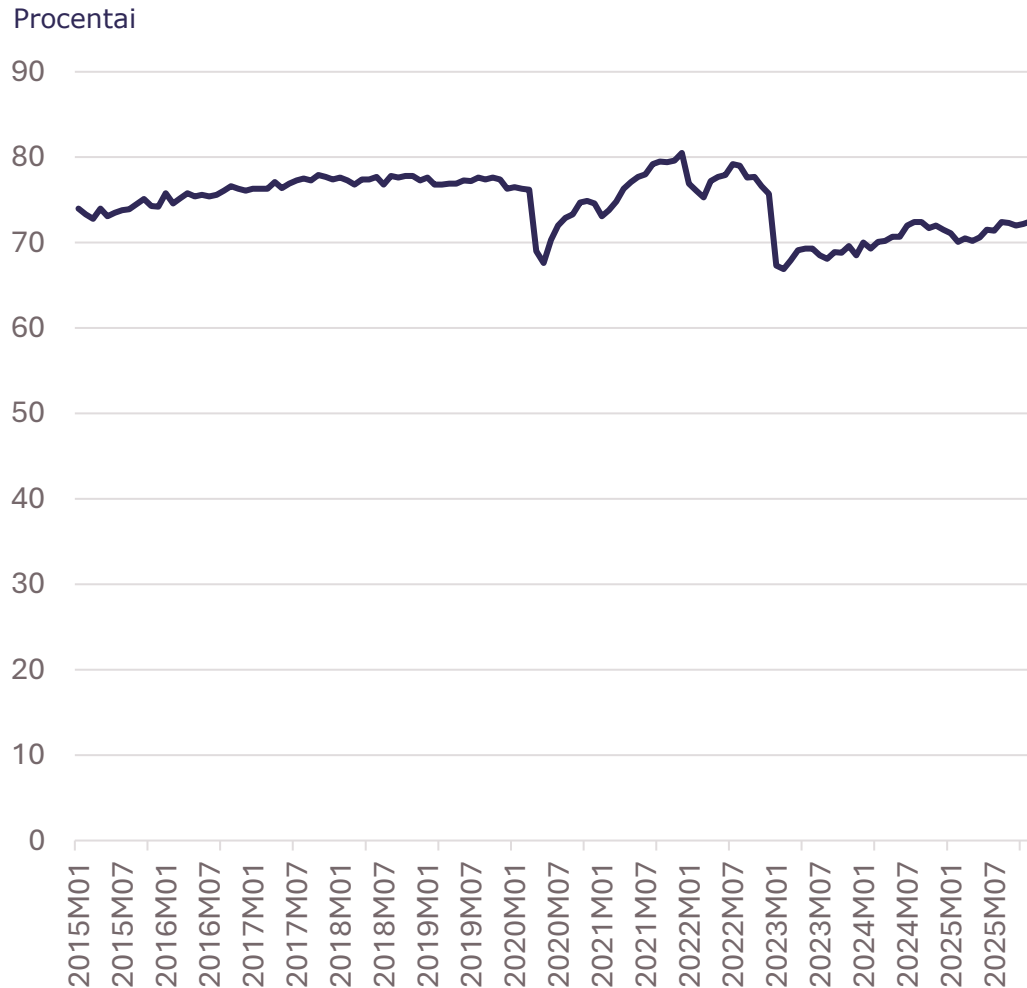
Procentai

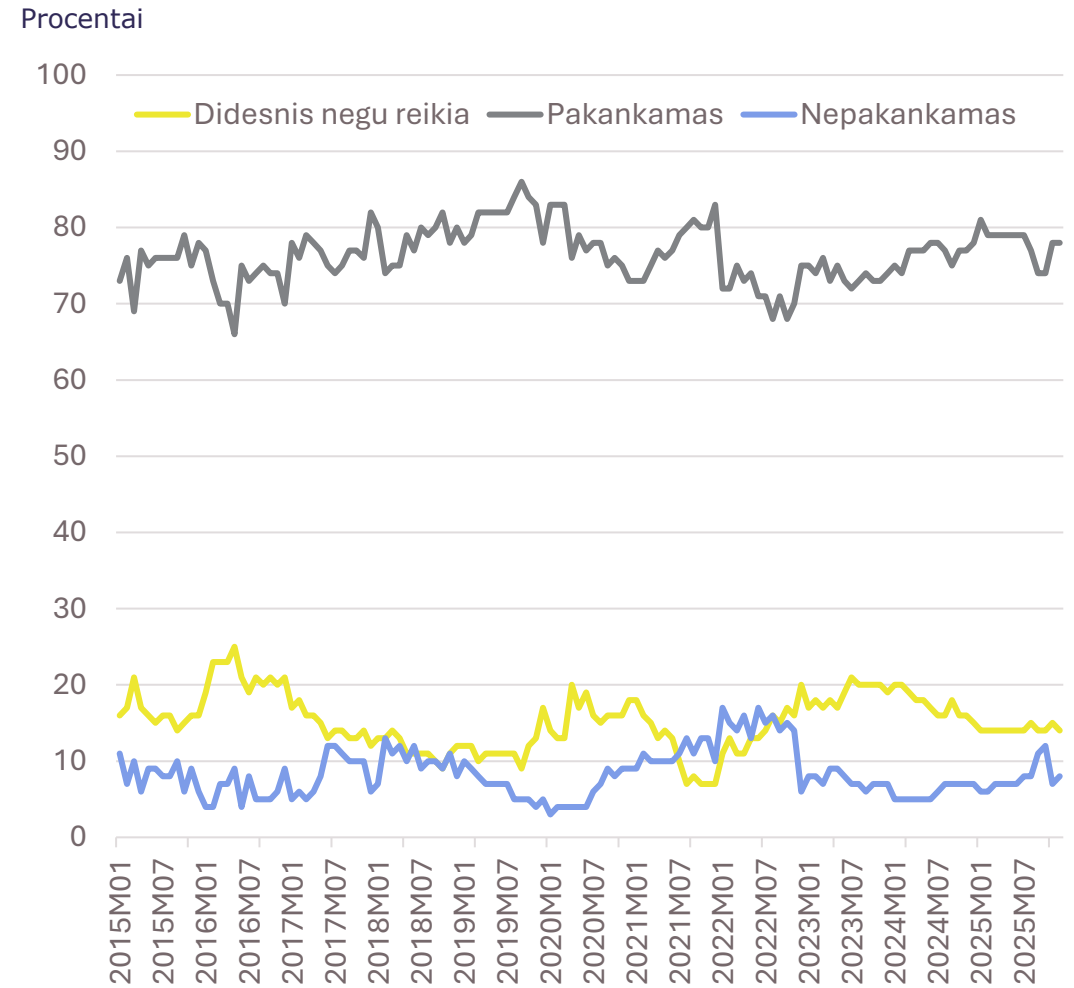
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Pramonės gamybinių pajėgumų panaudojimo lygis 2015-2025 m.

Pramonės gamybinių pajėgumų vertinimas 2015-2025 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

 **Inovaciju
agentūra**